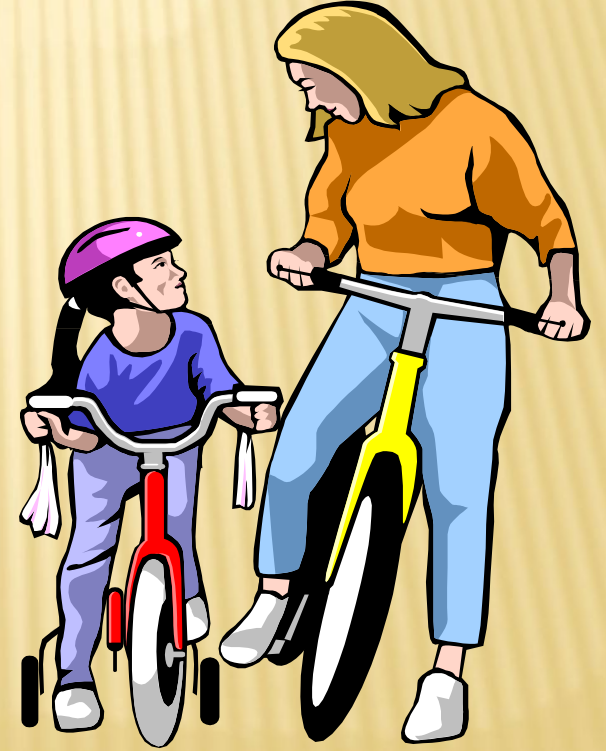

AİLE İÇİ İLETİŞİM

EN SON NE ZAMAN

BERABER
BİSİKLETE
BİNDİNİZ,
ONUNLA OYUNLAR
OYNADINIZ ?

Onu
yıkadınız?

Onu
gezdirdiniz?

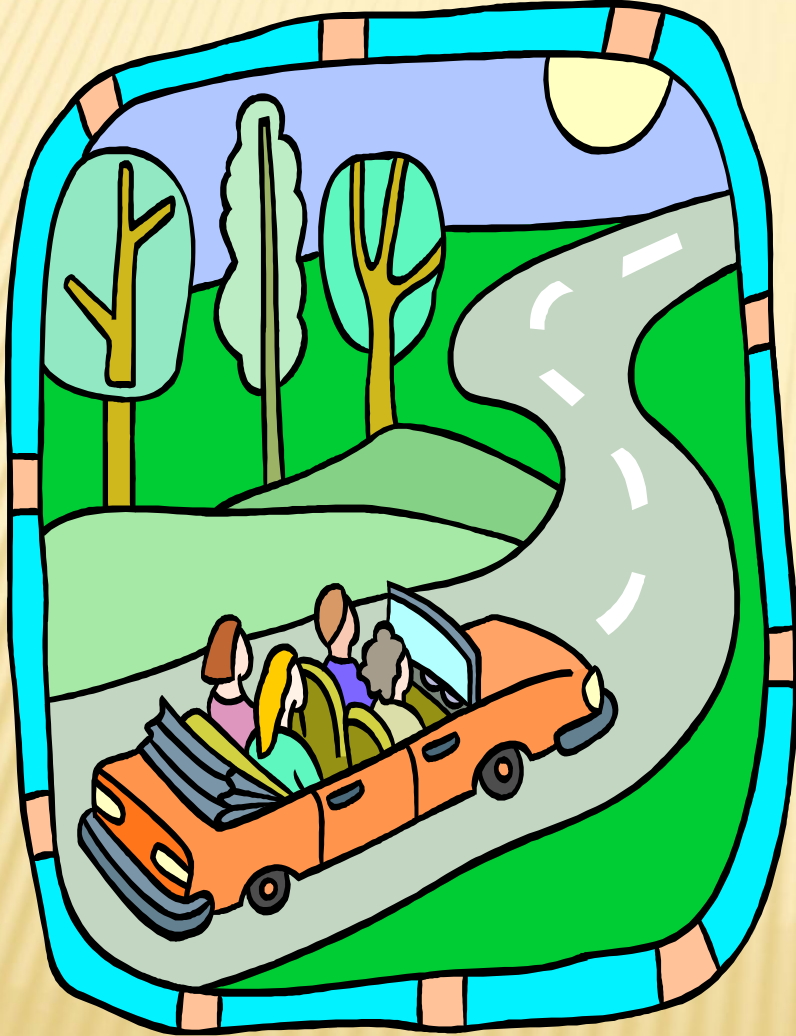
Şakacıktan
tıraş
oldunuz?

Beraber
saatlerce
gezindiniz,
Oturup
muhabbet
ettiniz ?

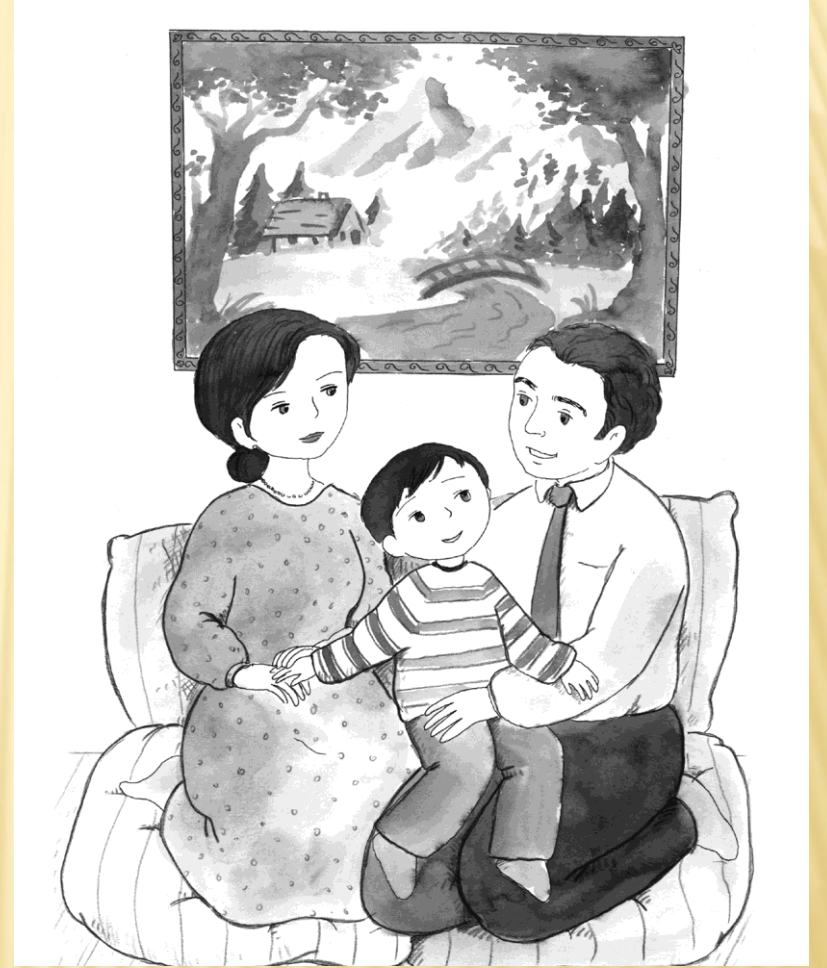
Tüm hafta
sonunu
onlara
ayırdınız?

Tüm işleri bir
tarafa
bırakarak;
ailenizle
kimsenin
bilmediği bir
yerlere
gittiniz?

AİLENİZİN GELECEĞİ
İÇİN HER GÜN
SAATLERCE
ÇALIŞIYORSUNUZ.
PEKİ YA
ÇALIŞMANIZIN ASIL
AMACI OLAN
ÇOCUKLARINIZA NE
KADAR ZAMAN

AYIRIYORSUNUZ?

Lütfen
Biraz düşünün !

BUNLARI YAPIYOR MUSUNUZ
BILMIYORUM AMA ;
YAPTIĞINIZ FEDAKARLIKLARI HERKES
BILİYOR!

UZUN GECELERDE O UYUSUN DIYE SIZ UYUMADINIZ,..

Sayılamayacak kadar çok altını
deđiřtirdiniz.

Sayılamayacak kadar çok karnını
doyurdunuz.

Sayılamayacak kadar çok onu
korudunuz.

Sayılamayacak fedakarlıklarınız o
kadar çok ki...

PEKI AMA;
BUNCA FEDAKARLIK YAPARAK BU GÜNLERE
GETİRDİĞİNİZ ÇOCUĞUNUZ SIZI NEDEN
DİNLEMİYOR ?
NEDEN İSTEMEDİĞİNİZ DAVRANIŞLAR
SERGİLİYOR ?

Sizce nedenlerinden biri "biz" im
farkında olmadan yaptığımız hatalar
olabilir mi?

Bu çocukla nasıl
başedicem?

PIAGET'NIN DÜŞÜNCENİN GELİŞİMİNE İLİŞKİN EVRELERİ

1. Duyu Hareket Dönemi (0-2 yaş)
2. İşlem Öncesi Dönem (2-6 yaş)
3. Somut İşlemler Dönemi (7-11 yaş)
4. Soyut İşlemler Dönemi (12 yaş sonrası)

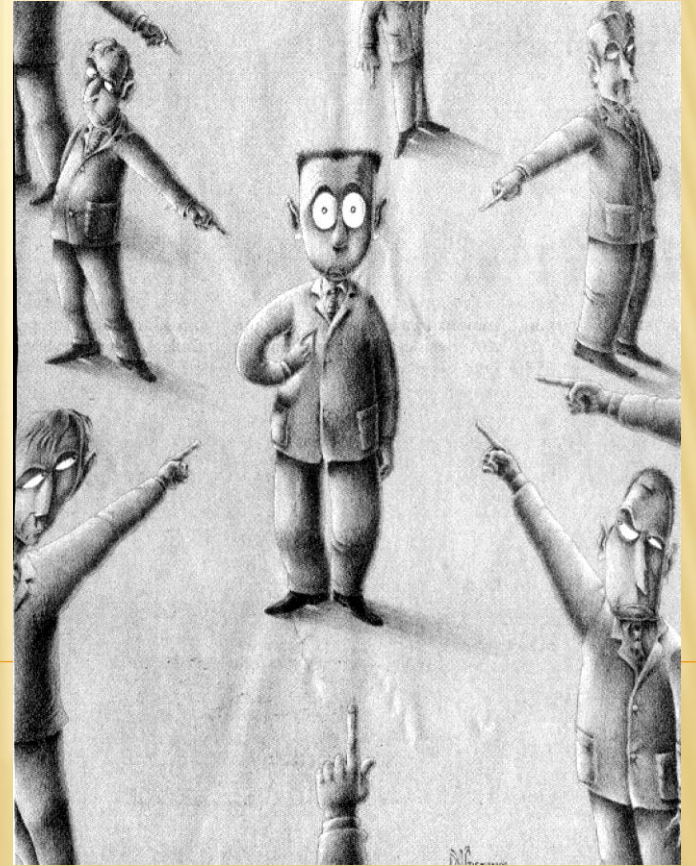
ERICSON'UN GELİŞİM KURAMI

1. 0-1 yaş Güvene karşı Güvensizlik
2. 2-3 yaş Özerkliğe karşı Utanç ve Kuşku
3. 4-6 yaş Girişkenliğe karşı Suçluluk
4. 7-12 yaş Çalışkanlığa karşı Aşağılık Duygusu

KOHLBERG'IN AHLAK GELİŞİM KURAMI

1. Gelenek Öncesi Düzey
2. Geleneksel Düzey
3. Gelenek Sonrası Düzey

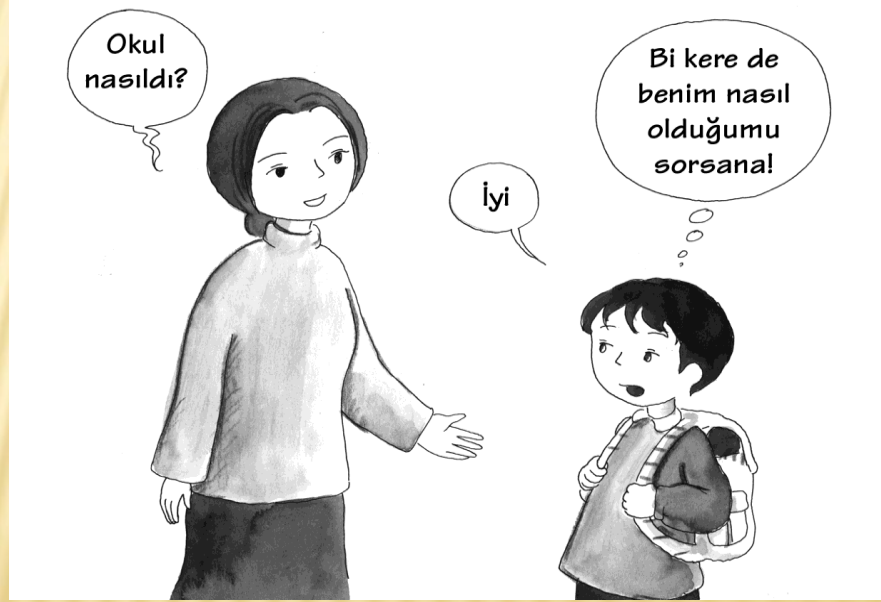
DAVRANIŞTA “NİYET” E ODAKLANMA

SIZ NE DIYORSUNUZ? ÇOCUĞUNUZ NE ANLIYOR?

SIZ NE DIYORSUNUZ? ÇOCUĞUNUZ NE ANLIYOR?

SIZ NE DIYORSUNUZ? ÇOCUĞUNUZ NE ANLIYOR?

SIZ NE DIYORSUNUZ? ÇOCUĞUNUZ NE ANLIYOR?

HATALI ANA BABA TUTUMLARI

- × İlgisiz Aileler
- × Aşırı Koruyucu Aileler
- × Mükemmeliyetçi Aileler

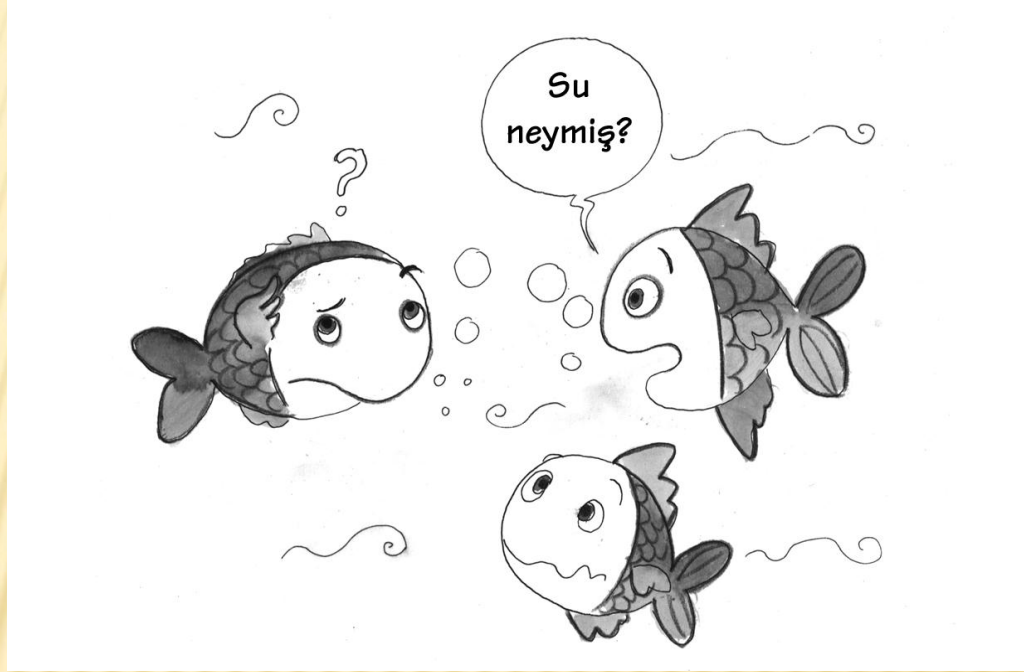
HATALI ANA BABA TUTUMLARI

× Tutarsız Aileler

- + Anne – Baba arasında tutarsızlık
- + Annenin veya babanın kendi içinde tutarsızlığı
- + Dış etkenler

ÇOCUKLARDA SORUMLULUK GELİŞİMİ

ÇOCUKLARDA SORUMLULUK GELİŞİMİ

PEKİ NE YAPALIM ?

FİKİRLERİNE DEĞER
VERDİĞİNİZİ
HİSSETTİRİN

SADECE ONUN İÇİN
AYIRDIĞINIZ
ZAMANLAR OLSUN

PEKİ NE YAPALIM ?

× iyi model
olalım

PEKİ NE YAPALIM ?

- ✘ KORKU VE ENDİŐELERİNE SAYGI DUYUN
- ✘ OLUMLU DAVRANIŐLARINI KESİNLİKLE TAKDİR EDİN

PEKİ NE YAPALIM ?

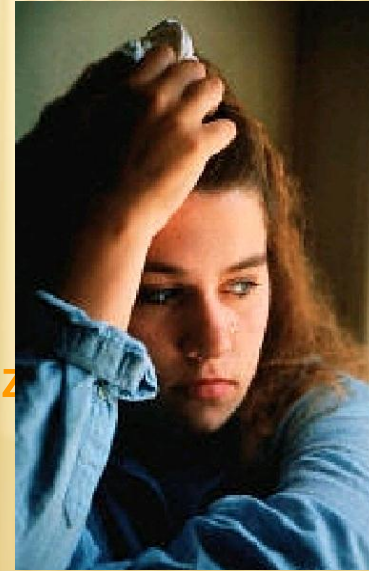
- KABİLİYETLERİNİ FARK EDİN VE TEŞVİK EDİN
- ÇOCUK OLARAK GÖRMİYİN, VARLIĞINI ÖNEMSEYİN
- BEKLENTİLERİNİZİ ONUNLA BERABER DÜŞÜNÜN
- YANLIŞ VE UYGUNSUZ CEZALANDIRMADAN KAÇININ

PEKİ NE YAPALIM ?

- × DİKTA ETMEYİN, DİYALOG KURUN
- × FARKLI VE GELİŞMEKTE OLAN KİŞİLİK YAPISINDA OLDUĞUNU UNUTMAYIN
- × AİLE İÇİN VAZGEÇİLMEZ BİR KİŞİ OLDUĞUNUN ALTINI ÇİZİN
- × SOSYAL ORTAMLARDA OLMAYA CESARETLENDİRİN

ÇOCUĞUMUZU GERÇEKTEN TANIYOR MUYUZ?

- + Sevdikleri, Sevmedikleri
 - + Arzuları, Hayalleri
 - + Kişilik yapısı
 - + Üstünlükleri, Zayıflıkları
 - + Arkadaşlıkları
 - + Bizi nasıl gördükleri
 - + Soruları ve sorunları
- × Onu “olduğu gibi” mi, “olmasını istediğimiz gibi” mi görüyoruz ?

ÇOCUĞU DINLEME YÖNTEMLERİ

Anne-babalar genellikle çocuklarını dinlediklerini düşünürler, oysa çocuk konuşurken sürekli ikaz, hatırlatma, önerilerde bulunma, fikir yürütme gibi müdahalelerle çocuğu aslında dinlemezler. Sorunu olan veya kendinden bir şey anlatmaya çalışan bir kimseye uyarı, ikaz, yargılama gibi müdahaleler, konuşan kişinin susmasına veya kendini duyulmamış hissederek küsmesine, içine kapanmasına neden olur. Bu gibi müdahalelere İletişim Engelleri diyoruz.

İletişim engelleri 12 ana başlık altında toplanmıştır.

İLETİŞİMDE ENGELLER

1- Emretme, yönetme

“Yapman gerekir....” ...yapacaksın “yapmak zorundasın...”

- * Korku ya da aktif direnç yaratabilir;
- * Söylenenlerin tersini “denemeye” davet edebilir;
- * İsyankar davranışa ya da misillemeye yol açabilir.

2- Uyarma, tehdit etme (gözdağı verme)

“...yapamazsın....olur” “ya yaparsın, yoksa....”

- * Korku, boyun eğme yaratabilir;
- * Söz konusu sonuçların gerçekten meydana gelip gelmeyeceğini “denemeye” yol açar;
- * Gücenme, kızgınlık, isyankarlığa neden olabilir.

3- Ahlak dersi verme, vaaz etme

“...yapmalıydın” “senin sorumluluğun” “şöyle yapman gerekir”

- * Zorunluluk ya da suçluluk duyguları yaratır ;
- * Çocuğun durumunu daha şiddetle savunmasına yol açabilir (Kim demiş?)

4- Öğüt verme, çözüm getirme, fikir verme

“Ben olsam...” “Neden...yapmıyorsun?” “Bence...” “sana şunu önereyim...”

- * Çocuğun kendi sorunlarını çözmekten aciz olduğunu ima eder;
- * Çocuğun sorunu bütünüyle düşünüp, değişik çözümler getirip seçenekleri denemesine engel olur;
- * Bağımlılık ya da direnme yaratabilir.

5- Mantık yoluyla inandırma, tartışma

“ İşte şu nedenle hatalısın...” “olaylar gösterir ki...”

“ Evet ama...” “Gerçek şu ki..:”

- * Savunucu tutumları ve karşı koymayı kışkırtır;
- * Çoğunlukla çocuğun aileyle iletişimi kesmesine ve artık dinlememesine yol açar;
- * Çocuğun kendini beceriksiz ve yetersiz hissetmesine neden olabilir.

6- Yargılama, eleştirme, suçlama

“ Olgunca düşünmüyorsun...” “Sen zaten tembelsin...”

- * Yetersizlik, aptallık, yanlış değerlendirme anlamı taşır;
- * Çocuğun olumsuz bir yargıya hedef olma ya da azarlanma korkusuyla iletişimi kesmesine yol açar;
- * Genellikle çocuk yargı ve eleştirileri gerçek olarak algılar (ben kötüyüm) ya da karşılık verir (siz de daha mükemmel değilsiniz!)

7- Övme, görüşüne katılma, teşhis koyma

“ Çok güzel!...” “ Haklısın, o öğretmen berbat birine benziyor”

“ Bence harika bir iş yapıyorsun..”

- * Ailenin beklentilerinin çok yüksek olduğunu ima eder;
- * İstenilen davranışı yaptırabilmek için söylenen, içtenlikten yoksun bir manevra gibi algılanabilir;
- * Çocuğun öz- imgesi (kendini algılayışı) ile övgü uygun değilse çocukta kaygı yaratabilir.

8- Ad takma, gülünç duruma düşürme

“ Koca bebek...” “ Hadi bakalım süpermen “ “Geri zekalı”

“ Hadi sen de sulu göz!”

- * Çocuğun kendini değersiz hissetmesine, sevilmediği kanısına varmasına yol açabilir;
- * Çocuğun öz-imgesi üzerinde çok olumsuz etkileri olabilir;
- * Genellikle karşılık vermeyi iteler.

9-Tahlil etme, teşhis koyma

“ Seni derdin nedir biliyor musun?” “Herhalde çok yorgunsun?”

“ Aslında sen öyle demek istemiyorsun”

- * Tehdit edici, tedirgin edici olabilir ve başarısızlık duygusu uyandırabilir;
- * Çocuk kendini korumasız, kısıtılmış hisseder, kendisine inanılmadığı kanısına varabilir;
- * Çocuk, yanlış anlaşılma endişesi ile iletişimi keser.

10- Güven verme, teskin etme, teselli etme

“ Aldırma...Boş ver, düzelir..” “Hadi biraz neşelen..”

“ Zamanla kendini daha iyi hissedersin..”

- * Çocuğun kendini “anlaşılmamış” hissetmesine neden olur;
- * Kızgınlık duyguları uyandırır (Size göre kolay tabii!)
- * Çocuk genellikle mesajı “Kendini kötü hissetmen doğru değil” biçiminde algılar.

11-İncelemek, araştırmak, soruşturmak

“ Neden?...Kim?...Sen ne yaptın?...Nasıl...”

* Sualleri cevaplama genellikle eleştiri veya zorunlu çözüm getirdiğinden, çocuklar genellikle hayır demeye, yarı doğru cevap vermeye, kaamağa yönelir ve yalan söylerler;

* Sorular genellikle soru soranın nereye varmak istediğini açıklamadığından, ocuk korku ve endişeye kapılabilir;

* Ailenin endişelerinden doğan sorulara cevap vermeye çalışan ocuk kendi sorununu gözden kaçırabilir.

12- Konu deđiřtirme, iři alaya vurma, şaka yolu, kendine ekme

“Daha güzel şeylerden konuşalım...” “Sen neden dünyayı yönetmiyorsun?”

* Yaşamın güçlükleriyle savaşmak yerine, onlardan kaçınmak gerekli, mesajını ima edebilir,

İLETİŞİMİN TEMEL KURALLARI (1)

**Konuşulanları
yarıda kesmeyin**

**Yargılamayın
Ve eleştirmeyin**

**Çok fazla
konuşmayın**

**Kişiler hakkında
Yorum yapmayın**

**Anlatılanlara gülmeyin
İnsanları utandırmayın**

**Dinlerken başka
Şeyler yapmayın**

**Saldırgan
Tavırlar takınmayın**

**Kişileri karar vermeye
Yorum yapmaya zorlamayın**

**Duygularınızı
Gizlemeye çalışmayın**

**Savunmaya geçmeyin
Sadece dinleyin**

**Birisi ağlamaya
Başladığında tedirgin
olmayın**

**Zıtlaşmayın ve
tartışmayın**

İLETİŞİMİN TEMEL KURALLARI (2)

**Gerçekçi ve belirli
Önerilerde bulunun**

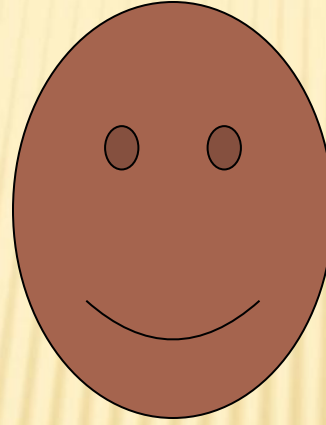
**Yumuşak bir sesle
Ve acele etmeden
Konuşun**

**Yeri ve zamanı uygun
Olduğunda şaka yapın
Ve gülümseyin**

**Daha iyi anlamak için
Sorular sorun**

Göz teması kurun

**Dikkatli bir şekilde
Dinleyin ve dinlediğinizi
Davranışlarınızla belli edin**

**Çocukla yüzyüze
Konuşun, Gerekirse
yere yanına oturun**

Geri bildirim verin

**Açık uçlu sorular
sorun**

**Empatik, sabırlı ve
Kabul edici olun**

**Etkileşime önem verin,
Uygun Olduğunda
kişiye dokunun ve sarılın**

**Basit ve anlaşılır
Bir dil kullanın**

SONUÇ OLARAK DİYEBİLİRİZ Kİ:

Çocuk eğitimi belli, bilgi ve tecrübe birikimleri gerektiren bir sanattır. Bunun en iyi icracısı da çocuk eğitimi ile ilgili esasları sabırla uygulayabilen, hoşgörüyü ve kararlılığı denge içerisinde kullanabilen anne babalardır.

